

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft verlengingsaanvragen voor groenestroomcertificaten en overige wijzigingen.
- Principiële goedkeuring.

1. Situering

Het Energiedecreet voorziet in art. 7.1.1, § 1, vierde en vijfde lid, in verlengingsmogelijkheden voor het toekennen van groenestroomcertificaten nadat de oorspronkelijke steunperiode (en eventuele verlenging op basis van vollasturen) is afgelopen. Er zijn twee verlengingsperiodes van 5 jaar mogelijk op basis van onder meer niet-afgeschreven investeringen. Om de steunhoogte tijdens deze periodes te bepalen, moet een specifieke bandingfactor voor elk project afzonderlijk berekend worden. Voor deze berekening zijn een groot aantal, vaak moeilijk vast te stellen en te voorspellen inputparameters nodig. Dit is zeker het geval voor projecten met complexe installaties, inputstromen en outputstromen zoals biogasinstallaties. Vanuit deze sector kwam ook de vraag om de verlengingsregeling te vereenvoudigen om zo tot een meer voorspelbare steunberekening te komen die de investeringszekerheid verhoogt. Gezien de komende jaren vele biogasinstallaties op het einde van hun steunperiode zullen komen en er dus vele verlengingsaanvragen te verwachten zijn, is een vereenvoudiging belangrijk om de administratieve lasten voor zowel de aanvragers als voor het Vlaams Energieagentschap (VEA) te beperken.

2. INHOUDELIJK

2.1 Voorafbepaalde parameterwaarden, voor verlengingen van bestaande biogas-installaties (agrarische en industriële vergisters excl. pocketvergisters) met startdatum vóór 2013 (artikel 19, 5°).

Om de voorspelbaarheid te verhogen, wordt voorgesteld om een aantal belangrijke berekeningsparameters vast te leggen. Aangezien de overige parameters relatief eenvoudig te bepalen zijn, kunnen de aanvragers gemakkelijker zelf een voorafberekening maken. De data die daartoe werden aangeleverd door FEBIGA werden gecontroleerd en gevalideerd door het VEA. De vaste waarden voor vollasturen, prijzen voor input- en outputstromen, niet-afgeschreven investeringen of vervangingsinvesteringen en onderhoudskosten worden vastgelegd in bijlage III/4 bij het Energiebesluit (groenestroomprojecten met startdatum voor 1 januari 2013), in de tabel onder punt 3 "Parameterwaarden". Indien het VEA echter in het definitief rapport voor de berekening van de onrendabele toppen en bandingfactoren, zoals bepaald in artikel 6.2/1.5, vaststelt

dat de prijs voor de ingaande stromen zou dalen tot minder dan 15 €/ton, wordt voor nieuwe verlengingsaanvragen, ingediend na publicatie van het definitief rapport op de website van het VEA, de prijs voor ingaande stromen gehanteerd uit dit meest recente definitieve OT-rapport. Deze regeling zal ook toegepast worden op de verlengingsaanvragen die ingediend worden na de publicatie van het definitief rapport op de website van het VEA, maar die terugwerken tot voor die publicatie.

2.2 Vastleggen van maximale afschrijvingstermijn voor het bepalen van de niet-afgeschreven investeringen, voor verlengingen voor bestaande installaties (artikel 19, 1° en 2°).

Een afschrijvingstermijn kan vastgelegd worden in bijlage III/4 van het Energiebesluit. Op dit ogenblik verwijst deze bijlage in punt 1.3.1 naar het "oorspronkelijk vastgelegde afschrijvingsritme". Aangezien vastgesteld werd dat de oorspronkelijk vastgelegde afschrijvingstermijnen sterk uiteenlopen, geeft dit echter aanzienlijke verschillen in het steunniveau voor de 5-jarige verlengingsperiode tussen voor de rest vergelijkbare projecten. De keuze voor de afschrijvingstermijn is destijds door de exploitant gebeurd op basis van boekhoudkundige overwegingen, en zou dus op zich geen grote verschillen in steunniveau verantwoorden.

Om deze verschillen te beperken, wordt in artikel 19, 1° van het ontwerpbesluit een afschrijvingstermijn van maximaal vijftien jaar voorzien (gelijk aan de afschrijvingstermijn en steunperiode die voor alle technologieën zal toegepast worden voor de berekening van de onrendabele toppen voor nieuwe projecten; zie ook volgend punt). Deze maximale termijn van vijftien jaar geldt ook indien een installatie in de loop van de vorige steunperiodes aan een nieuwe eigenaar werd overgedragen.

Voor windturbines kan de (maximale) afschrijvingstermijn betekenen dat in de berekening van de bandingfactor geen investeringen meegenomen worden, terwijl hiervoor toch ook vervangingskosten te verwachten zijn, en het de bedoeling is dat deze projecten verder operationeel blijven. De verdere uitbating is immers goedkoper dan vroegtijdige vervanging door een nieuw project. De vervangingskosten zijn echter moeilijk op voorhand in te schatten, en daarom wordt (zoals ook voor biogas) hiervoor een vast bedrag voorzien (art. 19, 4°).

2.3 Afschrijvingstermijn en steunperiode vijftien jaar voor nieuwe biogas- en biomassa-installaties, 20 jaar voor nieuwe windenergieprojecten en 10 jaar voor zonne-energie (artikel 16, 6°)

De afschrijvingstermijn is gelijk aan de steunduur in de huidige onrendabele toppenberekeningsmethode. Gezien belangrijke componenten van biogas- en biomassa-installaties een levensduur hebben van minstens vijftien jaar, en het ook de doelstelling is dat deze installaties vijftien jaar operationeel blijven, is het logischer om de steunperiode ook voor deze hernieuwbare energiebronnen te verlengen tot vijftien jaar. De onrendabele toppenberekening zal in dat geval rekening houden met de langere steunperiode, waarbij het vereiste steunniveau per geproduceerde MWh kan verlagen en toch hetzelfde financieel rendement gegarandeerd blijft. Daarbij zal in de onrendabele toppenberekening, indien van toepassing, ook rekening gehouden worden met de vervangingsinvesteringen die tijdens de periode van vijftien jaar nodig zijn.

Deze aangepaste afschrijvingstermijn en steunperiode wordt aangepast in bijlage III/1 van het Energiebesluit (cf. artikel 16, 6° van het ontwerpbesluit). De aangepaste afschrijvingstermijn van vijftien jaar betekent dan ook dat deze installaties onder de maximale bandingfactor vallen voor installaties met afschrijvingstermijn van vijftien jaar (die vb. voor projecten met startdatum in 2017 werd vastgelegd op 0,8).

Voor windturbines wordt de steunperiode en –berekening van 15 jaar gewijzigd naar 20 jaar, aangezien dit eveneens beter aansluit bij de levensduur en het de doelstelling is dat deze installaties 20 jaar operationeel blijven.

Voor zonne-energie wordt de steunperiode aangepast naar 10 jaar om derde-partij-investeerders aan te moedigen. Daarnaast wordt het aandeel zelfafname aangepast naar een realistischer niveau.

2.4 Overige wijzigingen

Artikel 1:

De representatieve projectcategorieën voor nieuwe wind- en zonprojecten worden opgesplitst in een subcategorie met en zonder burgerparticipatie. Op die manier wordt burgerparticipatie extra ondersteund. Burgerparticipatie kan bijdragen tot een breder draagvlak, en in het geval van zonne-energie laat het mensen die geen geschikt dak hebben ook toe om in andere projecten te participeren.

Voor de verdere verfijning van het begrip burgerparticipatie zal ook de input van de adviesraden nog meegenomen worden.

Artikel 2:

Conform het regeerakkoord voorziet het ontwerpbesluit dat de toekenning van de groenestroomcertificaten niet enkel zal gebeuren in functie van een ondersteuningsduur, maar ook van een maximaal ondersteuningsvolume. De berekening van de bandingfactor gebeurt immers op basis van een bepaald aantal vollasturen en certificaten. Indien dit steunvolume bereikt is, heeft de installatie de vooropgestelde steun gekregen. Dit artikel zal maar in werking treden nadat hiervoor ook het Energiedecreet is aangevuld. Daarbij zal ook nog onderzocht worden of dergelijk maximaal ondersteuningsvolume ook aangewezen is in het kader van de toekenning van warmtekrachtcertificaten.

Artikel 3:

Om de coherentie met de toekenning van warmtekrachtcertificaten te bewaren (artikel 6.2.6, vierde lid van het Energiebesluit), en om het VEA de mogelijkheid te bieden om retroactief haar beslissing tot het toekennen van certificaten te wijzigen alsook een rechtzetting van certificaten door te voeren indien wordt vastgesteld dat er meer groenestroomcertificaten werden toegekend dan waar de certificaatgerechtigde recht op had, worden tussen het derde en het vierde lid van artikel 6.1.5 van het Energiebesluit volgende drie leden ingevoegd:

“Als het Vlaams Energieagentschap gegronde argumenten heeft om te oordelen dat geen groenestroomcertificaten meer mogen worden toegekend aan de certificaatgerechtigde, kan het Vlaams Energieagentschap haar oorspronkelijke beslissing wijzigen of herroepen, al dan niet met terugwerkende kracht tot het ogenblik waarop het recht op de toekenning van groenestroomcertificaten moet ophouden.

Als het Vlaams Energieagentschap vaststelt dat er meer of minder groenestroomcertificaten zijn toegekend dan waar de certificaatgerechtigde recht op had, dan kan het Vlaams Energieagentschap haar oorspronkelijke beslissing retroactief wijzigen, inclusief een rechtzetting van de toegekende groenestroomcertificaten doorvoeren.

De certificaatgerechtigde kan tegen de beslissing van het Vlaams Energieagentschap beroep indienen bij de minister.”.

Op die manier wordt tevens een rechtsgrond gecreëerd voor het VEA om met terugwerkende kracht haar certificatenbeslissingen te wijzigen of te herroepen, zowel voor het geval dat men geen recht

meer kan maken op certificaten als voor het geval dat men slechts recht heeft op een verminderd aantal certificaten.

Artikel 4:

Indien niet aangetoond wordt dat voldaan is aan de voorwaarden voor toekenning van groenestroomcertificaten, zoals bepaald in de artikelen 6.1.3 tot en met 6.1.5 Energiebesluit, heeft het VEA/de VREG op heden geen specifieke rechtsgrond om de toekenning van certificaten te schorsen totdat er effectief duidelijkheid wordt verleend door de certificaatgerechtigde. Niettemin wordt er toch veelal overgegaan tot schorsing. Artikel 6.1.6, § 2 van het Energiebesluit dient bijgevolg aangepast te worden om een expliciete schorsingsgrond te voorzien.

Artikel 5:

Om de coherentie met de toekenning van groenestroomcertificaten te bewaren (artikel 6.1.2, § 1, derde lid van het Energiebesluit), wordt het volgende toegevoegd aan artikel 6.2.2, § 1, vierde lid van het Energiebesluit: "Evenwel zal het aantal certificaten slechts bepaald worden bij definitieve goedkeuring op basis van de meest recente gegevens van de installatie." (artikel 5, 1°).

Daarnaast wordt ook, tevens ter coherentie, de behandelingstermijn voor aanvragen warmtekrachtcertificaten gelijkgeschakeld met de meer realistische termijn voor groenestroomcertificaten (artikel 5, 2°).

Artikel 6:

Teneinde de regelingen inzake groene stroom en warmtekracht consistent te houden, worden in artikel 6.2.6 van het Energiebesluit, tussen het vierde en het vijfde lid vier leden ingevoegd. Het ingevoerde vijfde lid creëert een rechtsgrond voor het VEA om met terugwerkende kracht haar certificatenbeslissingen te wijzigen, alsook een rechtzetting van de toegekende warmtekrachtcertificaten door te voeren, indien wordt vastgesteld de certificaatgerechtigde slechts recht heeft op een verminderd aantal certificaten. Verder bieden de ingevoerde leden aan de VREG (en op verzoek van het VEA) een expliciete rechtsgrond om de toekenning van certificaten te schorsen totdat de certificaatgerechtigde aantoont dat is voldaan aan de voorwaarden zoals bepaald in artikel 6.2.3 tot en met 6.2.5.

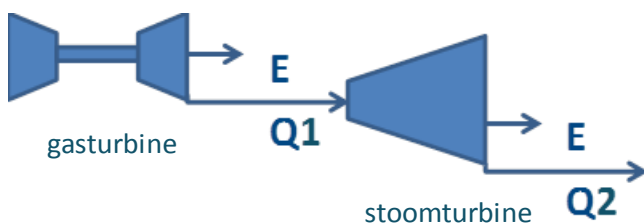
Artikel 7:

In de huidige formulering van artikel 6.2.10, § 3 van het Energiebesluit mag zowel de warmte die verder gebruikt wordt voor de productie van elektriciteit als voor de productie van mechanisch energie, niet als nuttige warmte in rekening gebracht worden. Voornamelijk voor installaties zoals gasturbines en stoomturbines, die stoom produceren en afnemen van een stoomnet met verschillende drukkiveaus, is dit vaak een probleem. De reductie van stoom op hogere druk naar stoom op lagere druk (in dergelijk stoomnet) gebeurt vaak in een stoomturbine. Deze stoomturbine gebruikt stoom op hoge druk en produceert stoom op lage druk in combinatie met elektriciteit of mechanische energie. Het onderscheid met de nageschakelde stoomturbines in een elektriciteitscentrale (STEG) bestaat erin dat het doel van een turbine in zo'n stoomnet niet is om elektriciteit te produceren, maar om stoom op lagere druk te voorzien. Een veelvoorkomend alternatief voor stoomturbines is een expansieventiel dat louter zorgt voor de omzetting van stoom op hoge druk naar stoom op lage druk, zonder elektriciteit of mechanische energieproductie. Dit alternatief is uiteraard energetisch niet efficiënt.

Sinds de invoering van de projectcategorieën is er een strikte vereiste dat de volledige warmtekrachtinstallatie nieuw moet zijn (of ingrijpend gewijzigd). Wanneer een combinatie

gasturbine + stoomturbine in z'n geheel nieuw wordt geplaatst en kwalitatief is, is er geen probleem en kan het geheel (gasturbine + stoomturbine) aanspraak maken op warmtekrachtcertificaten. Wanneer op een site reeds een stoomturbine aanwezig is en er overwogen wordt om een gasturbine voor te schakelen, kan in een nieuwe aanvraag enkel de nieuwe gasturbine opgenomen worden. Dit heeft tot gevolg dat alle warmte - geproduceerd door de nieuwe gasturbine - die verder wordt gebruikt in de bestaande stoomturbine, niet als nuttige warmte in rekening gebracht mag worden. In veel gevallen zal de installatie hierdoor geen kwalitatieve installatie zijn, geen warmtekrachtcertificaten krijgen en dus niet rendabel zijn. Als alternatief voor het plaatsen van een gasturbine zal een stoomketel geplaatst worden. Dit alternatief is niet wenselijk op vlak van energie-efficiëntie.

De bepaling in artikel 6.2.10, § 3 werd een hele tijd geleden in het Energiebesluit opgenomen om te vermijden dat elektriciteitscentrales (STEG, typisch bestaande uit een gasturbine met nageschakelde condensatiestoomturbine zonder benutting van een substantieel deel van de warmte) aanspraak kunnen maken op warmtekrachtcertificaten. Zo'n elektriciteitscentrale (=gasturbine + stoomturbine) is erop gericht om een maximaal elektrisch rendement te behalen. De warmte (stoom) geproduceerd door de gasturbine (Q_1 op onderstaande figuur), wordt in zo'n centrales verder ingezet om maximaal elektriciteit te produceren in de stoomturbine. De term Q_2 (= nuttige warmte van de stoomturbine) op de figuur is vaak minimaal of gelijk aan nul. Het geheel (gasturbine + stoomturbine) is geen kwalitatieve warmtekrachtinstallatie omdat onvoldoende warmte benut wordt. Wanneer de gasturbine afzonderlijk bekeken wordt en alle warmte geleverd aan de stoomturbine wordt beschouwd als nuttige warmte, is het deel gasturbine in vele (of alle) gevallen wel kwalitatief. Bijgevolg zou een deel van een elektriciteitscentrale wel aanspraak kunnen maken op warmtekrachtcertificaten. Uiteraard is dit niet de bedoeling, daarom werd de bepaling in artikel 6.2.10, §3 ingevoegd. Zo wordt vermeden dat steun wordt toegekend voor een willekeurig afgebakend deel van een installatie, waarbij de installatie in zijn geheel eigenlijk geen warmtekrachtbesparing realiseert.

De aanpassing die voorgesteld wordt, is tweeledig en komt eigenlijk neer op het voorzien van de uitzondering dat de warmte gebruikt in volgende twee gevallen wel als nuttige warmte beschouwd wordt:

1. WKK-warmte verder gebruiken voor productie van mechanische energie:

De productie van mechanische energie is een energievraag die gestuurd wordt door een bepaald proces en het is ook een energievorm die ter plaatse moet worden opgewekt. In tegenstelling tot elektriciteit, waarvan het openbaar net als een 'onuitputtelijke source en sink' kan beschouwd worden, is mechanische energie vanuit dat standpunt locatiegebonden en procesgestuurd. Op basis van deze argumenten kunnen we de productie van mechanische energie bijgevolg beschouwen als een economisch aantoonbare vraag. Het gebruik van warmte voor mechanische energieproductie kan daarom als een nuttige toepassing beschouwd worden.

2. WKK-warmte die verder wordt gebruikt voor de productie van elektriciteit in een nageschakelde installatie die op zichzelf ook een relatieve primaire energiebesparing realiseert:

Voor de nageschakelde installatie (bijvoorbeeld een stoomturbine) kan een bijkomende voorwaarde opgelegd worden, namelijk dat de warmte geleverd door de voorgeschakelde installatie, als nuttige warmte beschouwd mag worden indien de nageschakelde installatie

zelf ook een relatieve primaire energiebesparing realiseert. Het doel achter artikel 6.2.10, § 3 van het Energiebesluit, met name het vermijden dat steun wordt toegekend voor een willekeurig afgebakend deel van een installatie, waarbij de installatie in zijn geheel eigenlijk geen warmtekrachtbesparing levert, wordt hiermee behouden. Het is niet noodzakelijk om te eisen dat de nageschakelde turbine zelf ook kwalitatief is, wat inhoudt dat een installatie met een vermogen groter dan 1 MWe een relatieve primaire energiebesparing > 10 % realiseert. Immers, een nageschakelde turbine die een relatieve primaire energiebesparing levert, hoe klein ook, zal de globale relatieve primaire energiebesparing verhogen. Het geheel zal dus kwalitatief blijven.

De vereiste dat de nageschakelde installatie op zich een relatieve primaire energiebesparing moet realiseren is nog steeds een strikte en duidelijke vereiste. Daarnaast wordt bij de berekening van de relatieve primaire energiebesparing enkel de nuttig gebruikte warmte in rekening gebracht, en niet de totale warmteproductie door de installatie.

In praktijk wordt steeds uitgegaan van het principe dat een installatie geen relatieve primaire energiebesparing realiseert, tot het tegendeel is aangetoond. M.a.w. de verantwoordelijkheid voor het aantonen dat de nageschakelde installatie een relatieve primaire energiebesparing realiseert, ligt volledig bij de certificaatgerechtigde. Indien hiervoor extra metingen nodig zouden zijn, is het de keuze van de certificaatgerechtigde om deze metingen al dan niet te voorzien.

Dit leidt tot volgend concreet voorstel voor aanpassing van het bestaande artikel 6.2.10, § 3 van het Energiebesluit op basis van bovenstaande besluiten:

§ 3. Voor de berekening van de warmte-krachtbesparing wordt uitgegaan van de nuttige warmte die gebruikt wordt als warmtebron en die niet voor de verdere productie van elektriciteit of mechanische energie wordt aangewend. Als blijkt dat de nuttige warmte slechts voor een klein deel gebruikt wordt voor de verdere productie van elektriciteit of mechanische energie, kan het Vlaams Energieagentschap beslissen om voor de bepaling van de nuttige warmte, en voor de bepaling van de productie van elektriciteit en mechanische energie een vereenvoudigde berekeningsmethode toe te laten.

In afwijking van het eerste lid wordt de warmte, aangewend door een warmtekrachtinstallatie die op zichzelf een relatieve primaire energiebesparing zoals bepaald in bijlage I realiseert, wel als nuttige warmte beschouwd.

Artikel 8:

Gezien de steunduur en afschrijvingstermijn voor wind op 20 jaar gebracht wordt, dient ook voor nieuwe projecten met een afschrijvingstermijn van 20 jaar een maximale bandingfactor bepaald te worden.

Daarnaast wordt voorzien dat de minister ook een maximale bandingfactor kan vastleggen voor de periodes van 5 jaar bij verlenging van de steuntoekenning voor bestaande projecten.

Artikel 9-10:

In dit artikel worden de representatieve projectcategorieën voor nieuwe zon- en windprojecten opgesplitst in een subcategorie mét en zonder burgerparticipatie.

Voor wind wordt eveneens een opsplitsing voorzien voor windturbines tot 3 MW en windturbines vanaf 3 tot en met 4,5 MW, aangezien deze grootschaligere windturbines de laatste jaren meer en meer voorkomen.

Artikel 11:

In artikel 6.2/1.7, § 3, eerste lid van hetzelfde besluit, worden de woorden “en 31 december” opgeheven. Immers, aangezien de bijkomende actualisering voor 31 december voor zonne-energie reeds werd opgeheven bij artikel 26 van het decreet van 27 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake energie (B.S. 10 december 2015), dient bovenstaande eveneens opgeheven te worden.

Artikel 12:

In artikel 6.2/3.6, § 2 van hetzelfde besluit, wordt verkeerdelijk gesproken over “of op een directe lijn wordt geïnjecteerd”. Volgens de definities in het Energiedecreet kan men echter niet injecteren op een directe lijn. De formulering wordt daarom vervangen door “of aan een directe lijn wordt geleverd”. Injecteren op een directe lijn is, conform de definitie van “injecteren” in het Energiedecreet (artikel 1.1.3, 69°: *het inbrengen van elektriciteit of aardgas in een distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, vanuit een net of door een producent*) immers niet mogelijk op een directe lijn maar enkel in een distributienet of een plaatselijk vervoernet van elektriciteit. Een distributienet omvat een elektriciteitsdistributienet of aardgasdistributienet (artikel 1.1.3, 29°). Elektriciteitsdistributienet wordt gedefinieerd als “*geheel van onderling verbonden elektrische leidingen met een nominale spanning die gelijk is aan of minder is dan 70 kilovolt, en de bijbehorende installaties, die noodzakelijk zijn voor de distributie van elektriciteit aan afnemers binnen een geografisch afgebakend gebied in het Vlaamse Gewest, dat geen gesloten distributienet, privé-distributienet of directe lijn is*” (artikel 1.1.3, 32°).

Artikel 139:

In de ontwerpnota's voor eerste principiële goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft technische wijzigingen inzake certificaten-toekenning en de invoering van biomassa-certificatie, van duurzaamheidscriteria voor vaste en gasvormige biomassa en van ILUC-voorwaarden, stelde het VEA voor om de certificatensteun voor installaties tot en met 10 kWe (groene stroom en WKK) af te schaffen en waar aangewezen te vervangen door een administratief efficiënter steunsysteem, en ook voor kleinere installaties tot en met 200 kWe te onderzoeken op welke manier de steun efficiënter toegekend kan worden. Dit kaderde ook in een evaluatie van de steunregeling voor micro-WKK voor sociale huisvesting, waarvoor de afgelopen jaren telkens een budget van 200.000 euro voorzien werd, maar die in de praktijk weinig succes kende bij de doelgroep.

De toekenning van steun via de certificatenmechanismen houdt, in verhouding tot de toegekende steun voor kleine groenestroom- en WKK-installaties, immers relatief hoge administratieve lasten in, zowel voor de aanvrager als voor het VEA. Na de indiening en beoordeling van de aanvraag is er immers een regelmatige rapportering vereist door de aanvrager en een regelmatige certificaten-toekenning door het VEA. De omschakeling naar een investeringssteun zou een éénmalige indiening en toekenning betekenen, die veel lagere administratieve lasten met zich meebrengt en ook de steunzekerheid voor de aanvrager sterk vergroot (ontvangst van de steun op het moment van de investering mits voldaan wordt aan de voorwaarden van de premiereregeling).

Het voorstel geeft eveneens gevolg aan het Vlaams Regeerakkoord waarin voor kleine installaties de omschakeling van exploitatiesteun naar investeringssteun wordt voorzien.

Bij de bespreking van het ontwerpbesluit voor eerste principiële goedkeuring werd afgesproken dat in overleg met de stakeholders zou besproken worden welke vorm de alternatieve steunregeling voor (bio-)WKK best zou aannemen. Het VEA heeft hierop een toelichtingsnota ter consultatie voorgelegd aan FEBEG, Cogen Vlaanderen en Biogas-e, en in de afgelopen maanden hierover verder overlegd.

Voor fossiele WKK-installaties tot en met 10 kWe blijkt er een vrij algemeen draagvlak om over te schakelen naar investeringssteun. Daarbij moet dan wel een doorlopende indiening van projecten mogelijk zijn, aangezien de plaatsing van micro-WKK voor verwarming vaak een korte doorlooptijd heeft en moet gebeuren wanneer vb. de bestaande verwarmingsinstallatie moet vervangen worden. Voor groene stroom uit biogas ≤ 10 kWe (GSC voor pocketvergisters) en voor alle WKK-installaties boven 10 kWe (zowel fossiele als bio-WKK tot en met 200 kWe) zijn de standpunten minder eenduidig. Er is volgens de stakeholders meer aandacht nodig voor een goede uitbating, en er zijn (bv. voor pocketvergisters) vaak hogere exploitatiekosten, waardoor een investeringssteun te weinig impuls zou geven tot maximale energiebesparing en optimale uitbating. Daarom kan volgens de stakeholders voor deze categorie beter verder gewerkt worden aan een maximale vereenvoudiging van het huidige certificatenstelsel.

Het VEA kan zich grotendeels in deze overwegingen vinden en heeft het concreet wijzigingsvoorstel hierop afgestemd, zoals verder beschreven.

Ook voor bio-WKK ≤ 10 kWe (vnl. "pocketvergisters") acht het VEA echter de administratieve lasten moeilijk te verantwoorden ten opzichte van de toegekende steun. De administratieve last (voor aanvrager en het VEA samen, en GSC en WKC samen) wordt geraamd op 3 mandagen voor de aanvraag, en jaarlijks 3,2 mandagen voor de rapportering. Ten opzichte van de jaarlijks toegekende steun van ongeveer 6700 € is dit geen kostenefficiënte organisatie van de steuntoekenning. Het VEA stelt voor deze categorie van biogasinstallaties tot en met 10 kWe bijgevolg ook investeringssteun voor. Dit verhoogt tevens de investeringszekerheid. Een goede exploitatie blijft cruciaal voor de uitbater, aangezien hij zo zijn elektriciteits- en verwarmingsfactuur kan verlagen, en het werd ook door Biogas-e bevestigd dat een verdere rendabele exploitatie mogelijk is met investeringssteun. Op die manier worden bovendien alle installaties t.e.m. 10 kWe, zowel in het kader van de GSC als de WKC, volgens eenzelfde steunmechanisme behandeld.

Voor alle groenestroominstallaties en WKK > 10 kWe tot en met 200 kWe blijven de certificatenmechanismen behouden (wel zal maximale vereenvoudiging verder onderzocht worden). De projectcategorieën voor groene stroom ≤ 10 kWe en de WKK-projectcategorie voor WKK ≤ 10 kWe worden opgeheven, zoals wordt bepaald in het op 12 mei 2017 definitief goedgekeurde besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft technische wijzigingen van de certificatensteun en de invoering van biomassa-certificaten, van duurzaamheidscriteria voor vaste en gasvormige biomassa en van ILUC-voorwaarden.

Voor fossiele WKK en pocketvergisters tot en met 10 kWe wordt in het voorliggend wijzigingsbesluit wel een nieuwe steunregeling voorzien in de plaats van de investeringspremie voor sociale huisvestingsmaatschappijen en in de plaats van de certificatensteun. De nieuwe steunregeling is toegelaten overeenkomstig de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, die voor alle doelgroepen steun toelaat voor energie-efficiëntie maatregelen tot 30% en voor hoogrenderende WKK tot 45%. De maximale steun voor hernieuwbare energieprojecten bedraagt eveneens maximaal 45% (telkens desgevallend te verhogen met 10-20% voor resp. middelgrote en kleine ondernemingen).

In de categorie fossiele WKK werden in de jaren 2012 – 2015 jaarlijks 9-12 aanvragen ingediend en bedroeg de totale certificatensteun (omgerekend naar totale steunperiode van 10 jaar) 70.000-105.000 euro. Binnen het huidige certificatenstelsel zou wel een sterke toename te verwachten zijn, aangezien er een belangrijk aantal installaties op basis van brandstofcellen wordt geplaatst (tot midden 2016 gaat het om een twintigtal installaties tot en met 10 kWe). Volgens de installateur zou dit nog verder kunnen oplopen tot enkele honderden installaties per jaar.

In de jaren 2012 – 2015 werden in totaal 56 pocketvergisters geïnstalleerd (gemiddeld 14 per jaar). In de tabel hieronder wordt een overzicht gegeven van de te verwachten typische projecten, de steun onder het huidige steunmechanisme en de steun volgens de voorgestelde nieuwe investeringssteun. De voorgestelde investeringssteun is ongeveer evenredig met de steun die via de certificaten over 10 jaar zou toegekend worden. Daardoor blijft de steun ook aansluiten bij de gerealiseerde warmtekrachtbesparing in typische installaties. De steun ligt lager dan de certificatensteun om rekening te houden met de hogere waarde van onmiddellijk toegekende investeringssteun dan de waarde van de vroegere te verdisconteren exploitatiesteun over een steunduur van 10 jaar. Daarnaast werd de steun ook verlaagd om, conform het advies van Inspectie van Financiën, bij hetzelfde budget als in de certificatenregeling ruimte te creëren voor de verwachte groei van het aantal installaties op brandstofcellen. De aanvragers zullen ook aanzienlijk minder administratieve kosten hebben dan in het huidige systeem waarin regelmatige rapportering vereist was, evenals een complexe aanvraag.

Typische projecten ≤ 10 kVA	Verbrandingsmotor fossiel	Brandstofcel fossiel	Pocketvergister hernieuwbaar
Vermogen kWe	5,5	1,5	9,7
WKC/jaar	27	10	95
GSC/jaar			40
certificatensteun €/jaar	835 €/jaar	297 €/jaar	6672€/jaar
Certificatensteun gedurende 10 jaar	8.350 €	2.970 €	66.720 €
Aantal aanvragen geraamd	10	40	14
Geraamde steunbehoefte oude regeling	83.500 €	118.800	934.000
Investeringskost	28.160 €	25.000 €	100.000 €
Investeringssteun nieuwe regeling 1.715 €/kWe ^{1/2} , max 30%	4.000 €	2.100 €	
Investeringssteun nieuwe regeling 4.700 €/kW, max. 65% voor KO			47.000 €
Aantal aanvragen geraamd	10	40	14
Geraamde steunbehoefte nieuwe regeling	40.000 €	82.000	658.000

In de aangepaste steunregeling zou voor het gemiddeld aantal aanvragen van eerdere jaren de totale steun 0,78 miljoen per jaar bedragen. Deze kost is een verlaging en verschuiving van de steun toegekend via certificaten naar investeringssteun (voor hetzelfde aantal installaties geraamd op 1,14 miljoen aan certificatensteun). Op advies van Inspectie van Financiën werd het steunniveau verlaagd ten opzichte van de steun die vandaag over een periode van 10 jaar wordt toegekend. Daarmee houden we rekening met het verdisconteringseffect voor de momenteel toegekende exploitatiesteun, en met het opvangen van de budgettaire impact indien het aantal aanvragen toeneemt (zie volgende alinea). Het wegvallen van de steunregeling voor micro-WKK in de sociale

huisvesting is in principe wel een besparing van 200.000 € (er werd in de laatste call echter geen beroep gedaan op dit budget).

In de nieuwe steunregeling zouden aanvragen continu ingediend kunnen worden, en vervolgens beoordeeld worden tot het maximale steunbudget voor het lopende jaar is bereikt. De steun wordt aangerekend op het Energiefonds, waarbij een maximaal budget van 1,14 miljoen euro voorzien wordt, even hoog als de vroegere certificatenkosten. Het Vlaams Energieagentschap zal een jaarlijkse evaluatie van de steunregeling maken.

De middelen voorzien op het Energiefonds voor het opkopen van certificaten worden met hetzelfde bedrag verminderd. Dit is in feite een budgettaire verschuiving, gezien er voor deze installaties geen certificaten meer zullen toegekend worden en er dus ook minder certificaten zullen moeten opgekocht worden om de certificatenmarkt meer in evenwicht te brengen.

Artikel 14:

Artikel 10.1.1 van het Energiebesluit beschrijft de rapporteringsplicht voor de netbeheerders. De netbeheerders moeten elk kwartaal rapporteren over de op hun net aangesloten groenestroom- en WKK-installaties. Daarbij dienen ze onder meer het vermogen en de toegepaste hernieuwbare energiebron op te geven. Voor het beleid en de correcte rapportering van de ontwikkeling van de productie-installaties is het echter cruciaal dat ze ook de bij hen beschikbare datum van indienstneming van de installaties rapporteren. Dit wordt aangevuld als een te rapporteren gegeven.

Artikel 15, 1°:

In artikel 12.3.2, § 1, lid 2 van het Energiebesluit worden de woorden "*in afwijking van*" geschrapt. Er is immers sprake van een overbodige *copy/paste* uit art. 7.1.1, § 1, lid 3 van het Energiedecreet, waar de "*in afwijking van*" wel relevant is: er wordt namelijk afgeweken van de regel dat groenestroomcertificaten in beginsel slechts gedurende een periode van tien jaar worden toegekend voor een productie-installatie met startdatum voor 1 januari 2013.

De "*in afwijking van*" in artikel 12.3.2, § 1, lid 2 van het Energiebesluit slaat niet op het feit dat de startdatum vóór 1 januari 2013 is bepaald, dan wel op het toekennen van GSC voor een bepaalde periode (zoals in het Energiedecreet), en moet dus verwijderd worden.

Artikel 15, 2°:

In artikel 12.3.2, § 1, lid 2 van het Energiebesluit wordt de termen 'projectcategorie' en 'categorie' verkeerdelijk gebruikt. Correcter is om deze termen te vervangen door de term 'technologietype'.

Artikel 16, 4° en artikel 18, 3°:

In de bijlagen III/1-2-3 werd bij de tabel onder punt 3 "Parameterwaarden" telkens verwezen naar het verkeerde artikel in het Energiebesluit. Dit wordt door deze artikelen rechtgezet.

Artikel 16, 2° en 8°, artikel 17, 1° en 2°, artikel 18, 2° en 7°, artikel 19, 3° en 6°:

Voor de waardebepaling van de geproduceerde elektriciteit vertoont het Energiebesluit momenteel een lacune: de rekenmethode voor de berekening van de onrendabele top voorziet enkel een waarde in M3.4 bij injectie van elektriciteit of bij zelfverbruik. Er zijn echter ook projecten waarbij de elektriciteit niet door de producent verbruikt wordt, en ook niet geïnjecteerd wordt in het net (bv. levering aan een directe lijn). Er wordt verduidelijkt dat men de elektriciteit kan verkopen zowel met als zonder netinjectie.

Artikel 16, 7°:

De methode voor de berekening van het aantal vollasturen uit de marktbevraging wordt verfijnd. De huidige methode opgenomen in bijlage III/1 (groenestroomprojecten met startdatum vanaf 1 januari 2013) berekent de vollasturen op basis van windparken die de afgelopen vijf jaar normaal operationeel waren. De bedoeling was om het effect van jaren met beter en slechter windaanbod uit te middelen. Het effect was echter ook dat enkel oudere windparken, met name windparken die de afgelopen vijf jaar steeds normaal operationeel waren, in beschouwing konden worden genomen.

We stellen dan ook een wijziging voor zodat we de berekening kunnen baseren op de meest recente windturbines (van maximaal vijf jaar operationeel), die het voorgaande jaar normaal in dienst waren, zodat de effecten van technologische verbeteringen kunnen meegenomen worden (hogere windturbines, hogere rendementen). Om wel rekening te kunnen houden met vrij belangrijke schommelingen in het windaanbod van jaar tot jaar, normaliseren we dit aantal vollasturen per windturbine naar een gemiddeld windjaar voor de afgelopen vijf jaar. Voor het overige wordt dezelfde berekeningsmethode behouden.

Artikel 18, 5° en 6°:

In bijlage III/3 m.b.t. projectspecifieke onrendabele toppen, wordt in punt 3 "Parameters" het punt 3° geschrapt (evenals de kolom voor deze categorie 3 in de tabel), omdat die categorie eerder ook reeds in artikel 6.2/1.7 werd geschrapt (bij besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2014 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de instanties bevoegd voor de behandeling van de dossiers inzake de toekenning van groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong).

Artikel 20:

Dit artikel bepaalt dat artikel 6.2.10, § 3, van het Energiebesluit, zoals gewijzigd bij artikel 7 van het ontwerpbesluit, van toepassing is op warmtekrachtinstallaties met een startdatum vanaf de inwerkingtreding van dit besluit. De wijzigingen van artikel 7 treden bijgevolg enkel in werking voor installaties die nog geen startdatum hebben. Het betreft dus enkel "nieuwe" projecten die nog geen aanvraag hebben ingediend of nog geen vergunningen hebben. Projecten die reeds een startdatum hebben, en die dus een aanvraag hebben ingediend en vergund zijn, worden verder behandeld volgens de bestaande regels. Zij kunnen zich dus nog verder baseren op de bestaande, legitieme verwachtingen.

Artikel 21:

Dit artikel bepaalt dat artikel 7.10.1 van het Energiebesluit, zoals ingevoegd bij artikel 13 van het ontwerpbesluit, van toepassing is op warmtekrachtinstallaties met een startdatum vanaf 1 januari 2018. Aangezien de certificatensteun voor installaties tot en met 10 kWe (groene stroom en WKK) wordt opgeheven bij de artikelen 13 en 25 van het op 12 mei 2017 definitief goedgekeurde besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft technische wijzigingen van de certificatensteun en de invoering van biomassa-certificatie, van duurzaamheidscriteria voor vaste en gasvormige biomassa en van ILUC-voorwaarden, en deze bepalingen van toepassing worden verklaard op installaties met een startdatum vanaf 1 januari 2018 (art. 30 van voormeld besluit), dient deze nieuwe regeling betreffende het verlenen van premies voor de plaatsing van kwalitatieve warmtekrachtinstallaties met een bruto nominaal vermogen tot en met 10 kWe, op hetzelfde moment in werking te treden.

Artikel 22:

Artikel 22 bepaalt dat de artikelen 6.2/1.1, 6.2./1.2, eerste lid, en 6.2/1.7, §1, eerste lid, van het Energiebesluit, zoals gewijzigd bij artikelen 8, 9 en 10 van het ontwerpbesluit, van toepassing zijn op projecten met startdatum vanaf 1 januari 2019. De wijzigingen met betrekking tot zonne-energie, biomassa en biogas zijn van toepassing op projecten met startdatum vanaf 1 april 2018.

Artikel 23:

Artikel 23 bepaalt dat bijlage III/1 bij het Energiebesluit, zoals gewijzigd bij artikel 16, 1°, 3°, 5°, 6° en 7° van het ontwerpbesluit, van toepassing is op projecten met startdatum vanaf 1 januari 2019. De wijzigingen met betrekking tot zonne-energie, biomassa en biogas zijn van toepassing op projecten met startdatum vanaf 1 april 2018.

Artikel 24:

Artikel 24 bepaalt dat bijlage III/3 bij het Energiebesluit van 19 november 2010, zoals gewijzigd bij artikel 18, 1°, 4° en 6° van het ontwerpbesluit, **niet** van toepassing is op projecten waarvoor bij de inwerkingtreding van dit besluit reeds een definitieve aanvraag voor een projectspecifieke bandingfactor is ingediend, conform artikel 6.2/1.7, § 2, tweede lid van het Energiebesluit van 19 november 2010.

Artikel 25:

Dit artikel bepaalt dat bijlage III/4 bij het Energiebesluit van 19 november 2010, zoals gewijzigd bij artikel 19, 1°, 2°, 4° en 5° van het ontwerpbesluit, **niet** van toepassing is op projecten waarvoor bij de inwerkingtreding van dit besluit reeds een bandingfactor voor de verlenging van de steunperiode is vastgelegd, conform artikel 6.2/1.8, eerste lid van het Energiebesluit van 19 november 2010.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

4. ADVIES VAN DE INSPECTIE VAN FINANCIËN EN BEGROTINGSAKKOORD

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 5 april 2017.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 27 juni 2017.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- a) personeel: het voorstel heeft geen weerslag op de personeelsinzet bij de lokale besturen
- b) werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven
- c) investeringen en schuld: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg
- d) ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten.

Conclusie: het voorstel legt geen extra verplichtingen op voor de lokale besturen.

6. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het wijzigingsbesluit heeft geen bijkomende impact op de lopende processen en activiteiten van het Vlaams Energieagentschap. De vereenvoudiging van de verlengingsdossiers en van de steun voor kleine installaties leidt tot een efficiëntere inzet van personeel voor andere kerntaken.

7. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

7.1. Reguleringsimpactanalyse

Optie 1 (geen vereenvoudiging van verlengingsaanvragen) belemmert de voortzetting van de bestaande biogasinstallaties. De investeringszekerheid wordt aangetast. De administratieve lasten voor zowel de aanvrager als voor het VEA zijn groot.

Optie 2 (de weerhouden optie) schept een duidelijk berekeningskader voor biogasexploitanten. De waarde van de OT in de verlengingsperiode ligt niet helemaal vast maar is wel voldoende voorspelbaar. De administratieve lasten worden sterk beperkt.

Optie 3 (de bandingfactor voor verlengingsaanvragen wordt vastgelegd in het Energiebesluit) levert een vaste bandingfactor voor de verlengingsperiode op. De wijzigingen zouden echter moeten doorgevoerd worden in het Energiedecreet en kunnen pas in werking treden na het doorlopen van de aanmeldingsprocedure in het kader van de Europese staatssteunregels en bijgevolg na goedkeuring door de Europese Commissie. Daardoor zou de wijziging te laat geïmplementeerd kunnen worden omdat voor vele biogasinstallaties de verlengingen op korte termijn zullen aangevraagd worden.

7.2. Administratieve lasten

Het voorstel leidt tot lagere administratieve lasten voor zowel de aanvragers als voor het Vlaams Energieagentschap.

7.3. Wetgevingstechnisch- en taaladvies

Het ontwerpbesluit werd aangepast aan de opmerkingen van het wetgevingstechnisch- en taaladvies nr. 2017/79.

8. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de verlengingsaanvragen voor groenestroomcertificaten en overige wijzigingen, dat gaat als bijlage 1;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de SERV en de Mina-Raad, met het verzoek hun advies te verstrekken binnen een termijn van 30 dagen;

Bart Tommelein
Viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

Bijlagen:

- het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de verlengingsaanvragen voor groenestroomcertificaten en overige wijzigingen;
- het advies van de Inspectie van Financiën;
- het begrotingsakkoord.